

Language Czech
Text

Kulturní památnka Dolský mlýn u Kamenického Štětína

Zodpovědnost za stav mlýna

Barokní budova mlýna byla postavena roku 1727 a až do roku 1945 byla udržována mlynářskou rodinou Pohlů a jejichstejnou i prostredkem vrchnosti. Po výměce se s okolními konfiskovanými lesy dostala ze soukromého vlastnictví pod Správu státných lesů a statků, poté do majetku Lesů České republiky. Zároveň z organizačního objektu nepečovala, protože pro něj neměla využití. Jelikož mlýn stál uvnitř hospodářského lesa, byli odmítnuti i zájemci o jeho odkoupení. Roku 2000 se Dolský mlýn, již ve velmi tristém stavu, ocitnul v pozemku nově vyhlášeného Národního parku Českého Švýcarska.

Â

PÅÍÄÄINY devastace objekt

Chátrání opuštěných objektů urychlovaly nepříznivé podmínky - téměř místními kamennými dordoušnými rozvodnami. Vodami Kamenice i povodně z původových dešťů od svahu Rážovského vrchu. Odtok podél mlázeňského navazovala bariéra suti hotelu, zdemolovaného po pádu na řeku Pyšnou princeznu. Po odstřelu budovy zasypalo rumiště v řece jak polovinu cesty v Ústí nad Orlicí odtokového kanálu a voda protékala skrz mlázen.

Za první století rezistence na druhém byl zcela zanesen náhon u Dolského mlázena. Úplně zanikly naplaveniny postupně zatopily i destruované stavění materiál z vypadáního zdiva a vzrostlé vegetace. V řece vznikla nádrž stojaté vody, která nemohla odtékat a po zamrznutí v zimním období stále v řece narušovala základy náhodných stájí.

Z horizontálních konstrukcí zůstaly ve mlázeni pouze klenby nad komorou a hornou kuchyní, skrze které protékala voda po deštích a pádu táních. Zhruba v 60. letech 20. století pádloje mlázena se stále zdechlo. Zatímco náhon do obvodového stájího dojlo ke shnitě dalevínám chod, které stahovaly konstrukci zdí. Objevily se statické poruchy, náročné mlázenice na styku náhodná a okapová stájí bylo odtrženo a vycházeno k náhonu.

Dlouhodobě zanedbáný náhon druhý a působením povodní dojlo k protržení jezu ve stájedlně. Ačkoliv pravděpodobně nejvíce zranitelné i přípatnou provázanost zdiva po zazdění plavební propusti v polovině 19. století.

Â

ÅeÅená havárie

V roce 2001 podala Správa Národního parku Českého výčesku žádost na prohlášení Dolského mlázena **kulturní památkou** (bylo prohlášeno v dubnu 2007). Koncem této roku 2004

byl pořádán statik **ing. Jindřich Rinek**; z Prahy o posouzení stavebního stavu. Na základě posudku byl v září roku 2004 s okamžitou platností vyhlášen **havarijný stav objektu a základ vstupu** do měsíce. Hrozilo bezprostředně zácení návodní státní, jejž základy byly téměř po celé délce vysypány. Vzhledem k tomu neslo pouhých 1,5 m relativně zdravého zdiva. Kromě technického zpravidly zpracoval ing. Rinek současně i návrh stavebního - statického zajištění objektu v letním odhadu finančných nákladů (1,5 milionu Kč).

Do konce roku byl Dolský měsíc s pomocí **Výzkumného odborného ústavu a SPÁ stavební v Děčíně** zabezpečen, aby přešel jarní povodeň. Byla prokopána odvodná strouha v náhonu, návodní státna podepřena dle evropské konstrukcí a dolní hrana pod betonovým platem vzepřena pilotami, na začátku vodního náhonu byla postavena pýtlová hráz.

V roce 2005 záskala Správa národního parku Českého ráje v Ústeckém kraji od Ministerstva životního prostředí peněze na realizaci 1. etapy stavebního zajištění statického zajištění Dolského měsíce. Práce provedly firmy firma **Åehák a společnost STAMO Děčín**. Došlo k podezdívání návodní státny a pravěké zdi náhonu až k místu, objekt byl stažen aželeznými těžkými výhřivenými nárožími. Bylo v narušení ažech zdivov nového pásu zároveň. Zájist chybějících kamenných ostění byla nalezena pálka Åeháka a osazena zpět na své místo.

Příprava o Dolský měsíc

Práce hrazení z prostřídků Správy NP Českého ráje v Ústeckém kraji:

- Stavební statické zabezpečení návodní státny a náhonu (Åehák a společnost Speleo)
- Prozdvívání nároží až k místu, objekt byl stažen aželeznými těžkými výhřivenými nárožími (STAMO Děčín)
- Konzervace kleneb nad komorou a hornou kuchyní (Podmokelská stavební s.r.o.)
- Demontáž betonové desky z Åeháka (Åehák a společnost Speleo)
- Zhotovení dubového roštů v náhonu (firma Ars Tignaria)
- Vydláždění návodní státny až k místu (Åehák a společnost Speleo)
- Zpracování projektu na obnovu jezu (Vodní cesty)

Brigády

Již v roce 2004 začali na Dolském měsíci pomáhat dobrovolní brigádnici. Od roku 2007 se zde pořádají pravidelné brigády pro veřejnost. Z jejich rukou vzniklo roku 2008 i **Občanské sdružení pro záchranu a konzervaci kulturní památky Dolský měsíc** (www.dolsky-mlyn.cz).

Od roku 2004 se podařilo:

Â

MIÄ½n:

- prohlÃ;sit DolskÃ½ mlÃ½n kulturnÃ; pamÃ;tkou
- podezdÃ;t nÃ;vodnÃ; stÃ;nu, stÃ;hnout obvodovÃ; zdivo, prozdÃ;t nÃ;roÅ¾Ã; mÃ½nice a tÃ;m zahrÃ;jnit zÃ;Ä;cenÃ; mÃ½na
- vyÄ;listit koruny stÃ;n mÃ½na od nÃ;letovÃ; vegetace
- doplnit Ä;st chybÄ;jÄ;ch okennÃ;ch ostÃ;nÃ; a jednu stojku vchodu do mÃ½nice
- opravit vstupnÃ; portÃ;j
- snÃ;Å¾it terÃ; n uvnitÅ;n mÃ½na aÅ¾ k Åºrovni podlah, odvozit zeminu a odpadky
- zakonzervovat a izolovat klenby komory a Ä;ernÃ; kuchynÄ;
- vyÄ;listit interiÃ;ry vÅ;ech pÅ;ilehlÃ½ch skalnÃ;ch sklepÅ;
- vyzdÃ;t Ä;st vypadajÃ;ho zdiva
- rozebrat novodobÃ½ tahovÃ½ komÃ;n
- zpracovat archivnÃ; reÅ;jeÅ;ji k historii mÃ½na

Hotel

- odvozit Ä;st cihlovÃ;ho rumiÅ;tÅ;zdemolovanÃ;ho hotelu a konzervovat odhalenÃ; zdivo z pÃ;skovcovÃ½ch kvÃ;drÅ;, volnÃ; kvÃ;dry uloÅ¾it na skladiÅ;tÅ;a pouÅ¾it je pÅ;ji konzervaci stÃ;n a dÅ;jÅ¾idÅ;nÃ; nÃ;honu
- z rumiÅ;tÅ; vyprostit a pÅ;lemÃ;stít do mÃ½nice mÃ½nskÃ; sloÅ¾enÃ;
- vyÄ;listit od stavebnÃ;ho rumu a odpadkÅ; prostor toalet, objevit a zdokumentovat Å¾umperu

PekÃ;rna

- odstranit z korun stÃ;n nÃ;letovou vegetaci
- vyÄ;listit interiÃ;ry
- prozdÃ;t naruÅ;jenÃ; nÃ;roÅ¾Ã; u skÃ;ly a Ä;st zdiva Ä;elnÃ; fasÃ;dy

Palárna

- vyjistit interiér, odvázat odpadky, kameny uskladnit pro budoucí konzervaci zdiva, mazaninu použíti půli dřívědřenou cest
- odstranit náletovou vegetaci z korun zdí a z interiérů
- rozebrat narušené nároží, vyjmout paže s kořeny a roh znova vyzdát

Cesty

- postavit novou lávku na starém místě proti stezce Mährischsteig
- vyprostit z náenosů zeminy hlavní cestu podél mlážna, opravit dlažbu
- u honu odstranit betonový kanál a nahradit jej kamenným chrlíkem
- postavit parapet na místku podesáhon, osadit zpátky nalezené nákolinky
- odstranit zeminu z cesty od Kamenické Stránky a zhotovit protierozná bariéry
- vyjistit od naplavené zeminy a odpadků cestu u skály, opravit odhalenou dlažbu a zprovoznit odtokový kanál
- postavit povalovou cestu v nejváčce podmájeného okružního cyklotrasy
- začít se snížováním náenosů zeminy na cyklotrase
- vykácet stromy, rostoucí z trasy převodní spojovací cesty od mlážna k cyklotrase
- odvozit výtopářské zeminy ze spojovací cesty, v podmájených místech vyútrkovat prohlubnou vedenou výšemi valouny, udržovat odvodnou strouhu podél cesty, vyklestit kořeny

Jež a náhon

- vyčistit od naplavenin, stavebního rumu a vegetace celý náhon
- odstranit betonovou desku, zakrývající dno náhonu
- vydřít dno náhonu a konzervovat stárnoucí náhonu až k místku
- záskat projekt na obnovu náhonu

- 420 zobrazení

Source URL: <https://www.npcs.cz/pece-o-kulturni-pamatky>